

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2178/2019
21.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездана Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Величковић, адвокат из ..., против туженог Клиничког центра Ниш - Клинике за плућне болести и Клинике за онкологију, Ниш, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3604/17 од 21.02.2018. године, у седници већа одржаној 21.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3604/17 од 21.02.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 146/16 од 05.12.2016. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му исплати на име накнаде штете у виду измакле добити због немогућности коришћења 1/2 кп. бр. ... у мзв. „...“ укупне површине 32,17 ари уписане у лн. бр. ... КО ... за 2011., 2012. и 2013. годину, укупан износ од 835.200,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.12.2016. године до исплате, а одбијен је као неоснован захтев тужиоца за исплату законске затезне камате почев од 11.08.2014. године до 05.12.2016. године. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 200.896,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3604/17 од 21.02.2018. године, преиначена је првостепена пресуда у првом и другом ставу изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му на име измакле добити за 2011., 2012. и 2013.годину, тужени исплати износ од 835.200,00 динара, са законском затезном каматом од 05.12.2016. године до исплате. Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 2.971,00 динар.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, али да није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Другостепени суд није учинио ни битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП на коју се у ревизији неосновано указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је сувласник са уделом од $\frac{1}{2}$ на кп. бр. ... уписане у лн. бр. ... КО Власништво је стекао по основу уговора о поклону Ов. бр. .../... од 23.07.2003. године, од сада покојног оца. Наведена парцела је по култури пашњак, пете класе, коју су до 1970. године обрађивали родитељи тужиоца, а сам тужилац никада није обрађивао свој сувласнички удео парцеле од $\frac{1}{2}$. Наведена парцела се са источне и јужне стране граничи са парцелом туженог кп. бр. ... на којој се налази медицински и комунални отпад (стакло, лабораторијски материјал, шут, старе тракторске гуме, одбачени телевизори), а део овог отпадног материјала је захватио и југоисточни део кп. бр. ... у површини од 538 м², док је преостали део ове парцеле необрађен, урастао у траву и дрвеће. Одвожење медицинског отпада из Клиничког центра од 1991. године, вршило је ЈКП „Медијана“, а од 2006. године успостављен је систем сакупљања, одвожења и третмана медицинског отпада на начин регулисан законом. Према налазу и мишљењу вештака пољопривредне струке изгубљена добит због неостварених приноса од повртарских култура (млади кромпир, пасуљ и меркантилни кромпир) у периоду 2011. до 2013. године, износи укупно 1.670.400,00 динара, односно неостварени приноси са тужиоцеве $\frac{1}{2}$ парцеле укупно износе 835.200,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је оценио да је тужбени захтев тужиоца за накнаду материјалне штете у виду измакле добити основан.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев за накнаду штете у виду измакле користи, применом чланова 189. и 190 ЗОО, јер тужилац није доказао основ овог тужбеног захтева, пошто се није могло закључити да је тужилац основано могао очекивати корист по редовном току ствари или према посебним околностима или да је у томе спречен противправном радњом или пропуштањем туженог.

Одредбом члана 189. став 1. Закона о облигационим односима-ЗОО прописано је да оштећеник има право како на накнаду обичне штете тако и на накнаду измакле користи. Према ставу 3. истог члана при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије остварење је спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Сагласно наведеном, измакла корист или изгубљена добит је вид материјалне штете (члан 155. ЗОО) и у смислу члана 189. став 3. ЗОО, при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије остварење је спречено штетниковом радњом или пропуштањем. Из наведеног следи да тај добитак свакако не

може представљати наду или очекивање неког лица о добитку који би евентуално могао да буде остварен. Управо супротно, измаклу корист чини очекивано увећање имовине до кога би извесно дошло и једино што је меродавно у том случају јесте објективна могућност стицања добити према редовном току ствари или према посебним околностима. С`тога штета у виду измакле користи представља само она корист коју је оштећено лице основано могло да очекује да није уследила штетна радња.

Наиме, иако је у првостепеном поступку утврђено да су тужиочеви родитељи обрађивали наведену парцелу до 1970. године, исказ тужиоца и други изведени докази не указују на континуитет у бављењу пољопривредом, јер тужилац сам никада није обрађивао свој сувласнички удео парцеле од $\frac{1}{2}$ коју је стекао по основу уговора о поклону, па није ни остваривао приходе од узгоја на том земљишту, а што је полазни основ за утврђење евентуалне измакле користи. Овакав закључак у крајњем случају произлази из исказа самог тужиоца који је навео да никада није обрађивао свој сувласнички удео парцеле од $\frac{1}{2}$. Судски вештак за област пољопривреде је налаз дао на основу статистичких параметара и просечних показатеља за одређено подручје, а не на основу егзактних података о земљишту и култури којима је располагао тужилац, сходно чему је другостепени суд правилно оценио да изгубљена добит по овом основу није доказана.

Супротно наводима ревизије којима се указује да се у конкретном случају ради о штетним имисијама које треба ценити у смислу одредбе члана 5. Закона о основама својинскоправних односа према којој је власник непокретности дужан да се при коришћењу непокретности уздржава од радњи и да отклања узроке који потичу од његове непокретности којима се отежава коришћење других непокретности (преношење дима, непријатних мириса, топлоте, чађи, буке, отицање отпадних вода и сл.) преко мере која је уобичајена с`обзиром на природу и намену тих непокретности и на месне прилике или којима се проузрокује знатнија штета, правилна је одлука другостепеног суда јер у конкретном случају није у питању захтев ради уклањања медицинског отпада и отпадних вода - фекалија из болнице, на основу члана 156. ЗОО. У смислу цитиране одредбе, свако може захтевати од другог да уклони извор опасности од кога прети знатнија штета њему или неодређеном броју лица, као и да се уздржи од делатности од које произлази узнемиравање или опасност штете, ако се настанак узнемиравања или штете не може спречити одговарајућим мерама. Ставом 2. овог члана предвиђено је да ће суд на захтев заинтересованог лица наредити да се предузму одговарајуће мере за спречавање настанка штете или узнемиравања или да се отклони извор опасности (што тужилац у овој парници не захтева). Наиме, тужилац у ревизији наводи да се обраћао различитим институцијама ради заштите наведене непокретности достављајући бројне захтеве и притужбе који се налазе у списима. Међутим, то све није од значаја за одлучивање у овом случају имајући у виду постављени тужбени захтев.

Без утицаја су и наводи ревизије којима се указује на одлуке у којима су судови заузели другачији правни став у ситуацијама када тужиоци у тим парницама због прекомерних имисија дуги низ година не обрађују своје парцеле. Несумњиво право грађана на једнаку заштиту права и на правну сигурност не значи истовремено и обавезност примене правних ставова из раније донетих судских одлука у случајевима који могу бити чињенично и правно слични, али не морају бити и идентични пошто би се тиме ограничило право грађана на правично суђење, такође, зајемчено Уставом по

коме свако има право да му независтан, непристрасан и законом већ установљени суд правично и у разумном року расправи све аспекте конкретног случаја и донесе правилну одлуку о његовом праву.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић